

6
QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI

AN

PATER TENEATUR LIBERIS
AD MERCEDEM PRAESTANDAM
PROPTER OPERAS PRAE-
STITAS

QVAM

P. 316
ILLVSTRIS ICTORVM·ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITER. DVISEVVG.

SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO

DIE I. IVLII ANNO CIDIÖCCLXXII.

DEFENDET

CAROLVS CHRISTIANVS RICHTER

BVDISS. LVSAT.

LIPSIÆ

LITERIS RUMPFIIIS.

QUESTIO

IVRIS CONTRA

PATER TENUIT VRI LIBERIS
AD MIER GDEM PRASTANDAM
PROPTER OPBAS PRAE
SITAS

REVSIS IC TORVM ORKINS GRATIA

PRASIDE

D CHRISTIANO BENN BEVNING

PROPTER PVTIC ORVM LVMNY ET GENI

LE ADORATAT MIAE

1600

IN AVDI TOP O TITIA

DE T M LIXXO GRIKOKXIX

DE PRAE

CAEOLYS GRIKOKXIX RIGHTER

DE TITIA

LIBRARI

LIBRARI

11
12
13

AN
PATER TENEATUR LIBERIS
AD MERCEDEM PRAESTANDAM
PROPTER OPERAS PRAE-
STITAS.

§. I.

Incidit in manus nuper controuersia a filio contra patrem in foro agitata, in qua inter reliquas quaerelas, quas patri obiiciebat, conuerebatur de eo, quod patri operas in suo negotio ita praestitisset, ut aliis famulis tuto carere potuisset, a quo tamen nunquam mercedem aliquam consecutus esset.

An iuste conuerti posset, uidebatur mihi

A 2

mihī dubium, et iam ipsam hanc causam orabimus, eamque tam ex ciuili, quam ex patrio iure.

§. II.

Dubium non est, si Romani iuris rationes ponderamus, distinguendum omnino esse inter liberos suos, interque emancipatos. Si de suis quaestio est, cum liberi inter res patris referantur, patriaque potestas a dominica haud diuersa, ita, vt non minus liberi ac serui parenti operas praestare sint obligati, nunquam liberi mercedem a parente ob operas eidem praestitas petere poterunt, ad quam ne quidem pater hoc iure teneretur, licet mercedem promiserit, quippe ob unitatis vinculum conuentio inter patrem atque filium existere nequit §. 6. I. de inuil. stipul.

§. III.

At, si filius emancipatus operas parenti praestet, an ad mercedem teneatur pater. Cum nihil obstat amplius vinculi unitatis personae, certum est, conuentionem inter patrem interque filium valide obligasse. Quapropter, si pater filio operas praestituro emancipato promiserit mercedem, nulla est dubitatio, quin filius postea, operis praestitis, mercedem recte a patre exigat. Neque enim emancipatus filius patri ad operas praestandas tenetur, argumento ducto a iure Patronatus. Romano enim iure maxime per emancipationem veterem illam, quae trina mancipatione interueniente fiebat, cui accedebat manumissio, Pater ex pacto fiduciae tertio manumittens filium quasi eius Patronus efficiebatur, filius vero Patris quasi liber-

libertus, quod conicitur ex tutela Parentum legitima. Consequi inde posse arbitror, filio grauiores obligationes, quam liberto, eum quo comparatur, haud imponi posse. Nunquam vero libertus Patrono tenebatur ad operas fabriles atque seruales, sed ad obsequium reuerentiale et officia gratitudinis, nisi in manumissione operas fabriles libertus promiserit. Neque ergo filius parenti operas fabriles atque seruales debet, maxime cum per emancipationem ius acquirendi per liberos cesset.

§. IV.

Quid vero de nostro iure sentiendum, quo alia Patriae Potestatis facies, iam videamus. Haud dubito, apud nos, si sub patris potestate sint liberi, qui patri operas locari solitas praesent, quin mercedem exigere non possint, cum ex antiquo iam popularium nostrorum iure parentes per liberos, qui adhuc familiae socii erant, iuste acquirere poterant. Cum enim a Patre alendi essent, iustum videbatur maioribus nostris, quibus peculiorum romanorum causa penitus incognita, ut liberorum acquisita ad parentes, quasi in compensationem sumptuum alimentorum pertinerent, quam iuris rationem nec hodie deposuerunt populares, quod et probat res iudicata apud BERGERVM in *Oeconom. Iur. L. III. Tit. IV. Th. XXIV. n. 3.* qui et liberis mercedis postulationem in concursu negat.

§. V.

At vero haec ita se habent, si pater mercedem liberis non promiserit. Sed, quid sentiendum, si operas suas filius vel filia, quae emancipatione a patria potestate non-

dum immunis, operas suas locavit atque pater mercedem locationis promiserit, an tunc exigere possit. Quamvis enim obstare videatur patria potestas, cuius praecipuus simul effectus positus in potestate acquirendi per liberos, ut mercedis praestatio, vel magis exactio neganda videatur; tamen rectior mihi videtur contraria sententia, qua pater ad mercedem promissam teneatur praestandam. Concludo ex argumento DECIS. ELECT. *Noviss. d. A. 1746. Decis. XIV.* Cum hac lege Electorali non improbentur contractus inter parentes et liberos non dum emancipatos, potius obligatorii declarentur, dubitandum non videtur, quin locatio operarum patri facta recte subsistat, modo bona fide illa locatio facta sit mercesque determinata. Hinc si contractus in ius lege sustineatur, quid obstat, quominus ea, quae ex contractu promissa, liberi a patre recte exigant. Erat enim in arbitrio patris positum, an mercedem promittere vellet, nec ne; si ergo promiserit, perinde erit, utrum filio vel filiae, an extraneae personae promiserit, ut iuste exactio mercedis neganda non videatur.

§. VI.

Iam vero, si emancipati sint liberi, iterum distinguendum videtur, utrum locaverint operas parentibus interveniente contractu, an vero contractus non interveniente. Si locatio operarum facta sit, paterque mercedem promiserit, cum emancipatus filius filiae patri sit intuitu familiae quasi extranea persona, nihil est, quod dubitemus, validam esse promissionem. Hinc non modo recte a patre exigent mercedem semel ex contractu promissam, verum, si bonis lapsus sit pater, nulla causa est, cur exactio

❧ ❧ ❧ 7

actio mercedis tunc in concursu negetur emancipatis. Nihil enim interest, si debeatur iuste semel merces, quis exigit in concursu creditorum. Cum enim nulla lex sit, quae prohibet, quo minus emancipati seu quae sui iuris separata oeconomia facti sunt, operas suas parenti pro mercede locent, nullo iure his quoque exactio mercedis ex massa bonorum concursus parentis negetur.

§. VII.

Tandem si emancipati operas parenti praestent, neque merces promissa, an tunc exigere possint, videamus. Sane grauior videtur haec causa. Cedo quidem stricte ad operas non teneri emancipatos, qui sibi met victum ipsi parare debent, vt iis imponendum non videatur gratis operari, sane aequitas suadere posset; tamen pronior sum in eam opinionem, vt patrem a necessitate mercedis soluendae liberarem. Nam cum stricte quidem operas haud debeant parenti, sibi imputent liberi, qui praestiterunt parenti operas nulla conuentione interposita, per quam sibi mercedem stipulati sint. Dein cum inter patrem liberosque emancipatos pietatis vinculum haud cesset, videntur liberi magis ex pietatis officio praestando operas parenti auxilium tulisse. Praesumtio itaque pietatis obest liberis emancipatis, quominus mercedem, quae pro praestandis operis promissa non est, exigere valeant, maxime si a patre, tempore, quo operas praestabant, alimenta caperent.

§. VIII.

Si vero pater liberis emancipatis, qui operas eidem praestiterant, per aliquod tempus mercedem soluerit, postea

postea a solutione desisteret, an facto hoc tacite se ad soluendam mercedem obligauerit. Quamquam non negem, interdum facto quem ad praestationem aliquam se valide obligare posse: tamen non videtur pater, qui quid, quod non promiserat soluit, animo sese obligandi soluisse, sed potius ex pietate atque liberalitate, quae ius perfectum propterea liberis dare nequit. Hinc nulla erit liberis exactio reliquae mercedis, ex ea ratione, quod sibi imputare debent, cum nullam sibi stipulati sint mercedem, quae enim praestiterunt operas, ex pietate praestitisse videntur, quae officia mercede non comparantur.

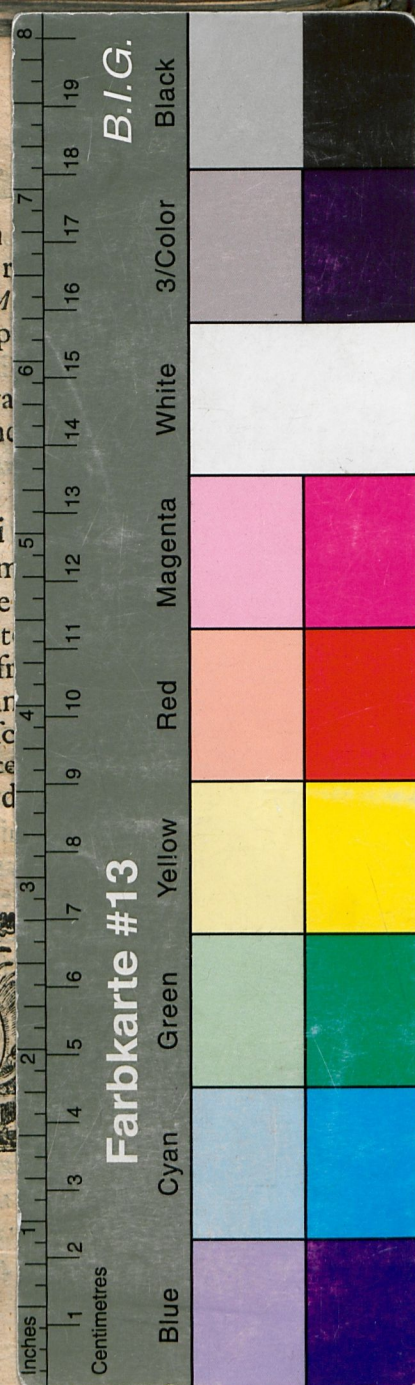
Leipzig, Diss., 1772 A-R

f
TA-70L

Nur 23. Stk. bisher versch.

B.I.G.

Farbkarte #13

6
QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI

1772, 19

AN

PATER TENEATUR LIBERIS
AD MERCEDEM PRAESTANDAM
PROPTER OPERAS PRAE-
STITAS

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITER. DVISEVVRG.

SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO

DIE I. IVLII ANNO MDCCCLXXII.

DEFENDET

CAROLVS CHRISTIANVS RICHTER

BVDISS. LVSAT.

LIPSIAE

LITERIS RVMPFIIS.

